

FOAIA POPORULUI

PRIETUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminică:

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: „Foala Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petiț primă-dată 14 bani, a două-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Deschiderea Parlamentului român.

În 28 Noembrie, regele Ferdinand al României a deschis, în prezența moștenitorului de tron și a ministrilor, sfătuiră parlamentului român, cetind următorul mesagiu al tronului, care a fost întinplat cu o vie manifestație și ovații îndelungate:

Sfătuiră de acum se deschide în aceeași atmosferă îngreunată de griji că și cea trecută. Războiul, care acopere lumea în lung și în lat cu sânge, continuă cu înverșunare crescândă. State noi intră în război, dând astfel conflictului european dimensiuni tot mai mari. Situația ne impune și mai mult datoria ca să unim străduințele pentru apărarea marilor interese ale României, și toți cu trup și suflet, să ne ridicăm peste ori-ce alte griji.

În sfaturile parlamentului, care se deschide astăzi, veți avea ocaziune să discutați asupra diferitelor proiecte de lege și de credit, al căror scop este ca să putem da față grelelor împrejurări actuale. Și nu mă îndoiesc nici de înțelepciunea cu care veți judeca aceste proiecte și nici de patriotismul de care ați dat dovadă și care vă va îndemna să sprijiniți acțiunea guvernului. Și mai ales sunt convins că, tot astfel ca și până acum, veți împlini toate lipsurile scumpei noastre armate, care s'a arătat totdeauna vrednică de încrederea și dragostea țării și pe care astăzi, mai mult decât oricând se razimă poziția ce i-se cuvine României. Plin de încredere în viitorul scumpei noastre României, rog pe Dumnezeu să vă binecuvinteze lucrările.

Din prilejul deschiderii parlamentului, semioficiosul guvernului român, „Viitorul”, publică un articol, în care făcând o reprivire asupra politicii de până acum a guvernului, arată că niște nesocotiți, așa numiți bărbați de stat, au voit să incurce România în război încă la o lună după izbucnirea lui. A fost însă un noroc că conducerea țării au avut-o astfel de bărbați de stat, cari nu s'au lăsat a fi amăgiți pe un drum greșit. În felul acesta am avut ocaziune să cunoaștem caracterul războiului și să ne putem astfel pregăti bine în fața evenimentelor viitoare. Am văzut că numai națiunile mari sunt în stare să susțină războiul timp mai îndelungat și după-ace e de prevăzut că acest război va dăinui încă multă vreme, — ar fi o nebunie să ne încurcăm în el.

D. N. Gane, fost ministru, membru al Academiei Române, a crezut că este bine să-și spuie și d-sa cuvântul în aceste grele împrejurări pentru România și a publicat în „Viitorul”, oficiosul guvernului român, articolul din care reproducem următoarele locuri importante:

...De ce oare acest loc gol în jurul „Uniunii Federaliste”? Oare sentimentul național de care se vorbește în apelul Uniunii, e tocit la noi? Ori a perit vitejia strămoșească, sau noi Români n'avem nici un ideal național de îndeplinit? O! nu! de sigur nu! Vitejia soldatului nostru a fost de curând pusă la încercare.

Idealul național îl avem cu toții în inimă, căci în jurul nostru ori încotro ne întoarcem ochii, vedem numai țări locuite în majoritate de Români...

Și totuși merge așa de greu „Uniunea Federalistă”.

Tălmăcirea însă e ușoară și pe înțelesul tuturor.

Intr'o mișcare curat și sincer naționalistă, nu se atâță ura, nu se răscolesc și se aprind patimile, nu se clădesc învinuiri, dovedite neintemeiate, în contra armatei, singurul organ care ne poate duce la întregirea neamului.

Și apoi nimenea nu poate crede că dl Ioan Brătianu nu e cel puțin tot așa de bun român ca dnii Filipescu și Mille. Nimenea nu poate bănuși că șeful guvernului nu are aceeași dragoste de țară și nu este chinuit de același dor, dorul îndeplinirii idealului național românesc, căci doar cinstea și numele lui sunt în joc. Iată de ce în puține cuvinte, mișcarea federalistă nu poate reuși.

Dar eu nu pierd nădejdea în viitor și încă într'un viitor apropiat. Am fost o viață întregă optimist; am văzut multe prefaceri în țara mea; am crezut totdeauna în izbânda binelui și al dreptății și dacă „Uniunea Federalistă” este condamnată să ducă o viață stearpă, va veni de sigur momentul când o mișcare adevărat națională va ridica ca un uragan, toată suflarea românească laolaltă.

Atunci nu vor mai fi partide politice cari se răboiesc, atunci vor dispărea certele și patimile dintre noi, și nici un gând ascuns nu va pătă mișcarea la care vor lua parte toți Români.

Acea zi mare nu este departe, și sper în Dumnezeu s'o ajung!

Din zilele de glorie ale regimentului de inf. Nr. 64.

— Din ziarul „Fremdenblatt.” —

Din jos de Pulva, spre nord de Wysoko-Litovsk, se întind platourile dela Gola-Wolcovițe, ca niște degete late ce se întind în ținuturile mlăștinoase dela Zubaț. Șesul dela vest strătaie linia către Bialostok. Ținuturile bogate înconjoară partea de jos a Pulvei, la sud și vest cu pădușițe.

Aproape de un pod ars într'o fermă pusă dela Jacevița, cazacii cari până la 3 ore d. a. au fost în foc, și-au încercat trecerea. S'a făcut cu grabă un pod pentru tunuri, bucătărie și tot materialul de lipsă. Înainte de a se lăsa amurgul zilei negre de năduf din 22 August avangardele regimentului a descoperit și ocupat cu asalt pozițiile dușmane din partea de jos a muntelui și s'au incubat ei în pozițiile ocupate. Mici trupe de recunoaștere a intrat în Gola înainte de a fi început să fie aprins de hoardele rusești.

Pe când abia s'au zărit zorile zilei, s'au luat toate preparativele de muncă nouă, care trebuia să mai adauge o pagină strălucită la victoriile de până acum. Fiecare din regiment știa porunca scurtă, precisă: „Dimineață, regimentul ocupă platoul sudic al Golei...”, poruncă care nu suferă vre-o întrebare. Umbra nopții întunecată a învăluit pregătirile grupării pentru luarea platoului, dând astfel siguranța asaltului ce avea să se dea.

Neprețuite puncte sunt înălțimile aceste cari trebuiesc ocupate aci. Hotarele ținutului par a fi garantate contra atacurilor inamice. E un ținut neted nebrădat și lipsit de copaci, de unde va trebui asaltat muntele întărit, care se ridică cu o îndrăzneală care rade morții. Coastele au aceeași înfățișare. În dosul muntelui sunt așezate pozițiile dușmane, gata de atac la orice moment.

La 6 ore dimineața când ceața începu să dispară de pe platourile scaldate în raza soarelui, cei cari făcuseră încercări de fugă, fură prinși sau împușcați de rezervele noastre ce veneau în urmă. Înainte de zorile zilei, Suchodolul fu luat cu asalt.

În ziua de 23 August, înaintau cu apăsături bravuroase, și au înaintat bravuroși și în 24 August. Bravele trupe ocoliră întăriturile și înaintară mereu în lupte înverșunate. În aceste atacuri vehemente ce s'au dat, în ceasurile de după amiază pădurea fu curățită de către compania victorioasă și întăriturile fură stăpânite pe la ora 5 după amiază.

Aici s'au dat luptele cele mai violente. Parcă era iadul, pușcatură după pușcatură răsună în aer. În nouașii pricinuiți de gârșele la înălțimile turnurilor se ridicau exploziile granatelor — un sublim tablou al nimicirii plătuite. Sub scutul acestui puternic foc de artilerie, trupele noastre înaintară. Linile strănsă înaintau la nord și sud, cu pîta pusă și hotărâtă de a ocupa întăriturile și pozițiile dușmane din partea superioară a platoului.

Până la 8 în asalt înverșunat 5—6 sute de pași. Pozițiile dușmane erau luate bucată de bucată. Cele 3 batalioane dela vest, sub comanda maiorului Gheosinti și a căpitanului Frențiu, pierduseră deja binisor câțiva viteji. Trupele maiorului Eibl și a căpitanului Preis, cari se apropiu dinspre nord-vest, înaintaseră la distanță de 400 pași.

Precis la ora 9 dim. reîncepură cu o puternică vehemență focurile de artilerie al căror șogmot stăpâna împușcăturile miilor de puști și mitraliere.

Activitatea trupelor dintâi — cari înaintau victorioase — deveni tot mai pronunțată și generală. Înaintau împinși de îndemnul învingerii sigure. Nu mai puteau fi reținuți: Pas cu pas se apropiau de pozițiile inamice.

Ca un avânt îi cuprinse dorul învingerii sigure ca un total al puterilor individuale în care trăiește conștiința binelui tuturor. Această forță supremă smulse un șir de eroi cari înaintau, dând asalturile cele mai violente.

După grele lupte victorioase, încercând cele din urmă sfârșiri, această bravură a regimentului la platourile dela Gola este minunatul și gloriosul tablou al unei zile de onoare a regimentului 64, un nou îndemn în șirul celorlalte de până acum.

100 Ruși cu 7 ofițeri, 7 mitraliere și multe muniții de război au rămas în posesiunea regimentului 64.

Pe platoul cucerit cu o zi înainte, abia la 3 km. de front, prințul Leopold de Bavaria, în urma amănuntelor aflate dela brigadierul Rudolf Kraus, adresează cele mai calde cuvinte de laudă soldaților români, de sub comanda colonelului Zipanovici acest comandant de o energie extraordinară, cari au stors admirația tuturor prin aceste lupte eroice.

Apropierea intrării României în războiu.

Împătrita înțelegere cere lăsarea liberă a trupelor rusești pînă în România. — Puterile centrale cer României, continuarea neutralității sale. — Acord între guvern și partidul conservator de sub conducerea dlui Marghiloman. — Adunarea de animale și cară în întreaga țară.

Ziarul „Dreptatea” din București are următorul articol în numărul său de Sâmbătă, 7/20 Noemvrie:

Ultimele întâmplări din Balcani par a se întinde serios asupra politicii României. Desigur, nu s'ar putea da prea multe amănunte în această privință, ceea ce este sigur, însă, este faptul că cercurile diplomatice ale grupelor de puteri luptătoare au început să vorbească în mod serios de apropierea clipei acțiunii României.

În cercurile diplomatice ale Înțelegerii bunăoară, se spune că România nu va mai putea să se împotrivescă în neutralitate, fiindcă îndată ce planul atacării Bulgariei de către Rusia va fi gata, ea va trebui neapărat să-și hotărască atitudinea.

Împătrita înțelegere este hotărâtă să se poarte cu România mult mai energic decât cum s'a purtat cu Bulgaria și Grecia. Rusia îndată ce va termina concentrarea ei în sudul Basarabiei, va adresa României un ultimatum cât se poate de energic, în care după ce va anunța trebuința trecerii trupelor sale hotărâte atacării Bulgariei prin Dobroga, va cere guvernului să se pronunțe în mod favorabil la această cerere.

Celelalte puteri ale Împătritului se vor alătura și ele la acest ultimatum al Rusiei.

În cercurile diplomatice în legătură cu puterile centrale, unde acest plan al Rusiei este cunoscut de mai bine de o lună, se declară ca noua luptă a înțelegerii contra Bulgariei va fi iarăși un foc de paie la fel cu celelalte de până acum.

În primul rând — spun aceste cercuri — România nu va îngădui ce-

rearea Rusiei, și puterile împătritei înțelegeri sunt sigure de pe acum că România nu lasă trecerea Rușilor pe teritoriul ei, trecerea nu se va mai face.

Dar chiar dacă România ar primi propunerea Rusiei, — ne spunea diplomatul — planul împătritei înțelegeri tot ar da greș. După unirea care s'a făcut și în vederea înaintării armatelor germane spre Constantinopol, s'au luat toate măsurile trebuincioase pentru ca o luptă a Rusiei în Bulgaria să nu aibă nici o răușită. Trupe germane și munițiuni destule au asigurat teritoriului bulgar apărarea contra Rușilor, ori în ce punct ar îndrepta aceștia atacul lor, dar — a continuat diplomatul — România nu va lăsa trecerea trupelor rusești pe teritoriul ei, căci România nu este Grecia.

De cele 6—7 sute de mii de bato-nete românești s'a ținut seamă mereu dela începutul războiului european și până acumși de ele va trebui să țină seamă și Rusia

În România va fi un moment de îngrijorare, ea va trece însă repede, pentru că *ceasul României va sosi ceva mai târziu.*

Noul ziar „Libertatea”, organul dlui N. Fleva scrie în nrul său dela 7/20 Noemvrie:

„În urma consfătuirii avute cu parlamentarii membrii ai majorității guvernului se găsește azi întărit. El aceasta un fapt pe care îl vestim așa cum se presintă, fără să facem nici decum o lucrare de sprijinire a guvernului.

Din sfătuirea pe care a avut cu deputații și senatorii liberali dl Brătianu s'a ales cu două mari foloase:

a) Parlamentarii liberali au declarat și au dovedit că aprobă punctul de vedere al prim-ministrului, dându-i prin aceasta descărcare de tot ce a făcut până azi, în numele lor și asigurându-l și de viitorul lor ajutor;

b) A înlăturat în mod sigur și definitiv dorința meșteșugit produsă și sovăeli cari s'au produs sau s'ar fi putut produce în rândul membrilor partidului liberal.

Ca o completare în timp ce dl Brătianu ținea la dsa sfătuirile cu parlamentarii, în vederea înlăturării unei greșite înțelegeri a situațiunii, dsa întreprindea o lucrare pentru ca să-i lase mâinile libere.

Judecata serioasă a unor fapte limpezi pentru orice om de bună credință duce la convingerea că chibzuirea și așteptarea sunt azi singura datorie.

În linii generale, partidul conservator — înțelegem prin aceasta gruparea de sub conducerea dlui Al. Marghiloman — pare că împărtășește acelaș punct de vedere.

Această unire de judecată a făcut ca d. Brătianu să caute să hotărască un punct de înțelegere între d-sa și partidul conservator.

După câteva scurte întrevederi între fruntașii celor două partide, o înțelegere s'a stabilit.

Următor acestei înțelegeri, în cameră și senat parlamentarii conservatori se vor ține departe de felul de-a fi al colegilor lor sprijinitori ai ideilor dlui Filipescu și Take Ionescu.

Printr'o ținută rece ei nu vor face greutăți guvernului, neînțelegând însă prin aceasta să se lase de libertatea de manifestare, atunci când trebuinți mari o vor cere“.

În privința adunării de lucrări (rechiziție) în întreaga țară ministerul de interne a lansat următorul ordin:

— În timpul dela 10—20 Noemvrie v. 1915, comisiunile de inspectarea și clasarea rechizițiilor vor lucra la reședințele administrațiilor de plăși (polițiilor sau inspectoratelor de poliție) din întreaga țară la repărțiția rechizițiilor pe comune și la întocmirea ordinelor de rechiziție.

Deoarece unii dintre proprietarii animalelor și obiectelor supuse rechizițiilor au fost în neputință să se prezinte comisiunilor de clasare, în zilele când acestea au lucrat la primării și circumscripții polițienești în timpul dela 1—20 Octombrie, ministerul de interne aduce la cunoștința tuturor proprietarilor aflați în această situație, că se vor putea prezenta, cu animalele și carele supuse rechizițiunii în timpul dela 10—20 Noemvrie 1915, comisiunilor de clasare și inspectare, cari, după cum am arătat mai sus, vor lucra la reședințele administrațiilor de plăși (polițiilor sau inspectoratelor de poliție).

Unde se va da lupta hotărâtoare?

România și Grecia strămtorate.

Christiania, 24 Noemvrie.

Redactorul militar al lui „Aftenpost” scrie: Când a luat Briand conducerea guvernului francez, s'a răspândit vestea, că de aci înainte rolul conducător între statele Înțelegerii îl va avea Franța. Lui Delcassé i s'a adus învinuirea că a supus voința sa în măsură prea mare părerilor lui Grey și Sazonow și aceasta a fost cauza înfrângerii diplomației Înțelegerii în Balcan.

Între Briand și moștenitorul Gheorghe al Greciei sunt de un timp mai îndelungat raporturi prietenești, iar Briand a păstrat legături strânse cu moștenitorul Greciei. În urma acestor legături el a primit încă în Martie informațiuni că între Bulgaria și Germania a avut loc o apropiere încă la începutul primăverii, dar conducătorii Înțelegerii nădăduiau cu toate aceste, că le va reuși să câștige Bulgaria pe partea lor. Chiar din cauza aceasta Briand a fost, și înainte de a primi conducerea, în opoziție cu guvernul de mai înainte. Gazete franceze spun că el ar fi acela, care a cerut ca să debarce la Salonic armata expediționară franceză și dorinței lui se atribuie trimiterea lui Kitchener, precum și a ministrului Denys-Cochin.

Tot la dorința lui Briand s'au întâlnit în Paris delegații conducerii armatelor franceze și engleze care a avut de scop principal ca să se creeze o împreună lucrare mai strânsă între conducerile armatelor celor două state aliate. Conducerile armatelor vor avea acum să hotărască unde să ia lupta trupelor Înțelegerii cu armata puterilor centrale pentru ca să provoace lupta cea mare din urmă.

Englezii sunt de părere, că lupta decisivă să fie provocată în Asia mică

și în scopul acesta ei doresc să ocupe încă la vreme Mesopotamia, Armenia și Siria. Statul major francez e însă de părere că forțele Înțelegerii se pot concentra în condițiuni în Macedonia, deoarece o luptă în Azia ar duce numai la slăbirea și risipirea forțelor.

Punctul de vedere al lui Briand e că lupta din Macedonia are să fie decisă în tot cazul în favorul antantei și în scopul acesta e o neapărată trebuință ca să se concentreze forțe mari, și atât Grecia cât și România să intervină cu forțele armate pe partea Impătritei Înțelegerii.

Punctul acesta de vedere explică faptul că Înțelegerea cere chiar acum lacrimi mari de la Grecia și dela România.

România trebuie să părăsească neutralitatea.

Cele mai grele momente în viața neamului românesc.

D. Ionel Brătianu și parlamentarii liberali. — În locul mesajului tronului un nunțiu regal. — România trebuie curând să părăsească neutralitatea. — Schimbarea guvernului român a fost amânată.

Ziarul „Viitorul”, oficiul guvernului român, vine în numărul său de Sâmbătă, 7 Noemvrie v., cu noi amănunte în jurul *consfătuirilor parlamentare* urmate timp de trei săptămâni între primul-ministru român d. Ionel Brătianu și parlamentarii liberali și zice următoarele:

„Șeful partidului național-liberal după un discurs luminos și documentat în care a arătat faptele războiului în raport cu situația din afară a României — a arătat că nici un moment prielnic nu a atins țara noastră în numărul mare de evenimente militare și politice ce s'au tors în jurul ei, — și că ideea de convorbire l'a atras mai mult ca pofta de alergări după întâmplări și a cerut solemn într'un apel mișcător, care a adus pe toate genele lacrimi, să-și spue fiecare fără înconjur gândul, întreaga cugetare, oricât de neplăcută ar fi. El a cerut și a conjurat, cu o rară putere în graiu pe aceia cari din vre-o considerație personală, de recunoștință, — de teamă sau devotament ar tăcea, pierzând din vedere interesele neamului care trece acum prin cele mai covârșitoarea clipe a istoriei lui, să iasă din rezerva lor și să-și spună fără ocol, gândul lor.

Primul-ministru al țării a adăugat că este criminal acela care, în această constatare — fără nici o primejdie — nu ar spune observațiile, sfaturile sau criticile sale, oricât de grele ar fi ele.

Șeful guvernului după ce a arătat, că nimeni nu este mai dogorit ca el de setea d'a spune într'o zi toate tainele diplomatice și greutățile cu cari a luptat, fiind aceasta singura sa răsunare, a încheiat spunând încă odată că dacă oricare din amici, crede că în această clipă un alt bărbat politic, poate duce cărma, cu mai multă isbândă spre limanul dorințelor noastre, să i-se arate cu sinceritate acest lucru și gata este la orice jertfă pentru binele țării și al neamului.

Toată lumea a înțeles atunci, odată mai mult în ce mâni destoinic erau frânele țării, și de aceea toate cuvân-

tările ce s'au rostit apoi, cu cea mai perfectă libertate de cugetare — în toate grupurile de către toate vârstele și temperamentele — erau nu numai călduroase asigurări de încredere, dar erau protestări contra tuturor atacurilor și a tuturor nedreptăților“.

Unele ziare bucureștene aauță, că deoarece deputații din „Federația unionistă” ar avea de gând ca la deschiderea parlamentului român să întrerupă prin strigăte dușmănoase pe regele Ferdinand, în momentul când ar citi mesajul tronului. — *Ministrii s'au învovolt ca parlamentul să nu fie deschis printr'un mesaj al tronului, ci printr'un discurs regal, care va fi citit de primul-ministru român, d. I. Brătianu,*

Ziarul italian „Corriere della Sera” din Romă în numărul său mai nou crede, că România va fi nevoită foarte curând să părăsească neutralitatea.

Ziarul conservator „Inainte” din București în Nr.-ul său de Mercuri, 9 Noemvrie v., sub titlul „Tragedia sârbă”, trage următoarele învățăminte pentru interesele statului român din tristele înfrângeri ale Serbiei:

„Sunt adânc turburătoare știrile ce vin din Serbia“.

Un popor care piere, cu femei, cu bătrâni și cu copii pe câmpul de luptă, lovit din toate părțile și neajutorat de nicăieri.

Și în mijlocul vălmășagului luptei, în mijlocul exploziilor de ghiulele și al loviturii de pușcă, în mijlocul focului care izbucnește din toate părțile un rege bătrân, aleargă după moarte ca după ultima scăpare, iar moartea fuge de el.

Ce a fost închipuirea marelui poet englez cu bătrânul rege Lear lovit de nemulțumirea fiicelor sale cărora le-a împărțit regatul, pe lângă întâmplarea regelui Petru părăsit de aliații cărora le a jertfit patria!

Luați aminte popoare mici!

Bunul vostru, viitorul vostru, viața voastră, voi trebuie să vi le apărați.

Durerea Belgiei, durerea Serbiei vorbește îndeajuns de grija celor mari pentru voi și de jertfele ce sunt capabili să facă pentru voi.

Popoarele mari vor jertfa voastră, nu se gândesc la îndreptățitele voastre dorințe și la apărarea dreptului vostru la viață!

Inimi bune, minți cu judecată dreaptă se găsește peste tot. Dar atunci când se încinge războiul fiecare se gândește la sine.

Războiul este pradă, nu este dreptate!

Pasul greșit am reușit să-l înlăturăm până acuma, sperăm că vom fi și mai tari în hotărârile noastre azi când sguduitoria întâmplare de pe Vardar și de pe Morava ne arată care este soarta țărilor mici cari se aruncă orbește în războiu pentru a ajuta statele mari“.

Prim-ministru rămân d. I. Brătianu s'a îmbolnăvit, și stă de câteva zile în pat.

Din această pricină — afirmă ziarul „Dimineața” — schimbarea guvernului român a fost amânată.

Ziarul „Argus” din București, organul agriculturilor, serie:

„Ne vin știri grele asupra caracterului ce au luat agitațiunile agriculturilor din Oltenia. Se pregătesc unele evenimente foarte neplăcute pentru cei ce le-au deșteptat.

Agricultorii olteni vor convoca un mare congres la Craiova, cerând ca să nu fie nenorociți și sugrumați și că în caz contrar dela vorbe vor pași la fapte.

Agricultorii din toată țara cer convocarea unui congres care dat fiind cauzele chemării lui, va fi cea mai mare manifestație a agriculturilor ce s'a văzut până acum în România.

Când a ajuns cuțitul la os, nu se mai plânge, dar se urlă!“

Corpurile legiuitoare. Vapor român acostat de Bulgari. Dela direcțiunea munițiilor etc

Monitorul oficial de alaltăeri publică decretul, prin care Corpurile legiuitoare (Geneva) sunt convocate la ședință ordinară pe ziua de 15 Noemvrie v

— Direcțiunea navigației fluviale române din ministerul de lucrări publice, a primit o telegramă din partea căpitanului vasului „Măgurele”, care arată, că pe când făcea cursa între Oltenița și Cernavodă, a fost oprit de un torpilor bulgăresc. Comandantul torpilorului bulgar a poruncit căpitanului vasului „Măgurele” să se oprească, ceea ce acesta a și făcut. Comandantul torpilorului bulgăresc a cerut hârțile vasului „Măgurele”, voină în acelaș timp să-i facă perchiziție Căpitanul vasului românesc n'a vrut să-i arate hârțile și s'a opus la perchiziționare. În urma acestor protestări vasul românesc a plecat continuându-și drumul iar vasul bulgăresc s'a depărtat spre țărnul bulgar.

Cazul acesta a fost adus la cunoștința d-lui ministru al lucrărilor publice care la rândul său a înștiințat pe ministrul de externe.

Sâmbăta trecută a avut loc la Verciorova o consfătuire a delegațiilor căilor ferate române și ungare, unde s'a discutat afacerea restabilirii circulației pe linia ferată Orșova — București. În urma acestei consfătuiri, care a ajuns la o bună înțelegere, circulația pe linia amintită se va începe în curând. Produsele României vor fi transportate pe vagoane românești până la Orșova, de unde vor fi încărcate pe vagoane ungare.

La „Direcția generală a munițiilor” de sub conducerea d-lui Saligny, au fost numiți directori de serviciu d-nii ingineri Buzilă, Zahariade și d-l colonel Constantinidi. Al patrulea director va fi numit zilele acestea.

Rusia nu se poate încă desmeteci de lovitura pe care i-a dat-o Bulgaria, mergând alături de puterile centrale spre a-și alipi Macedonia. Pentru a pedepsi aceasta tradare a Bulgariei — cum este numită în Rusia acțiunea regatului bulgar — primul pas în această direcție a fost făcut de Rusia prin bombardarea Varnei.

Dar Rusia nu se mulțumește cu atât. Ea a pregătit o flotilă ușoară de monttoare și torpiloare pe care are intenția de a o trimite pe Dunăre — în primul rând de a supraveghea și, dacă se poate, opri înzestrarea Bulgariei cu arme și munițiuni și în al doilea rând, să bombardeze orașele bulgare de pe țărnul Dunărei.

Guvernul bulgar înștiințat despre acest plan al Rusiei, a început să ia toate măsurile dictate de împrejurări, spre a răspunde — după cum se cuvine — navei ruse.

Astfel marele comandament bulgar a început să instaleze, în apropiere de fiecare oraș dunărean, tunuri de diferite calibre și în special tunuri pentru atacul aeroplanelor și pentru atacul flotei.

»Guvernul rus, — se spune în cercurile diplomatice din București ale puterilor centrale — scoțind că Bulgaria — de teamă de a nu provoca pe România, prin faptul că granatele tunurilor sale ar cădea pe teritoriul român — are intenția să bombardeze orașele neîntărite de pe țărmul bulgar. Constatăm, însă, că s'a înșelat an ar. Bulgaria prin comunicatul publicat de ziare, ș'a făcut datoria, atrăgând atențiunea României asupra prim-jdiei la care o expune un eventual atac al Rusiei.

Dacă România voește să înlătore acest pericol, n'are decât să facă cuvenitele intervenții la Petrograd. Dacă nu voește să suspoarte urmările.

Puterile centrale și aliatele lor sunt hotărâte să se apere cu orice preț și prin orice mijloc. Țările neutre n'au decât să aleagă.

Acesta este limbajul ce se ține în cercurile puterilor centrale. Ori și cine va înfălețe gravitatea lui.

Continuăm în „Libertatea“, organul dlui N. Fleva, următoarele:

»Un membru al guvernului aflându-se în mijlocul câtorva mari agricultori a făcut o declarațiune a cărei importanță nu ne poate scăpa.

Întrebat dacă schimbarea guvernului va avea loc, ministrul a spus următoarele:

— Mie-mi pare rău că ziarele guvernului nu pot vorbi acum, fiindcă ele ar avea ocazia să arate cât de prosti sunt aceia cari răspundesc acum prin o anumită presă svonuri, crezute in-trigi, despre o schimbare ministerială.

Mai puțin ca oricând guvernul și partidul liberal se interesează acum de aceasta. Dacă s'ar ști că trăim acum cel mai grav moment pentru țară, p-ntru siguranța noastră.

Un imperiu vecin a grămădit în timpul din urmă la granița noastră o armată de câteva sute de mii de oameni.

Sunt momente mari, nu poate fi vorba acum de schimbări. Nu e timpul să schimbăm măcar un prefect de jude“.

Declarațiunile ministrului au produs o adâncă impresie asupra grupului de mari agricultori.

Ziarul „Gloria“ din Iași, comunică următoarea informațiune:

»Direcțiunea căilor ferate a dispus să se grăbească cu terminarea lucrărilor pentru lărgirea podurilor pe linia Ungheni Iași. Zilele acestea vor fi terminate și lucrările pentru lărgirea podului dela Cristești, ultima lucrare ce a mai rămas.

Imediat după aceasta, se va cere circulațea trenurilor directe Petrograd Iași.

»Corriere della Sera“ din Milano e informată din București că Germania și Austro-Ungaria au făcut un nou demers la guvernul român pentru limpezirea neutralității României și în scopul tratativelor asupra concesiunilor ce să se dea României pentru neutralitatea ei. În cercurile politice se vorbește despre o schimbare a guvernului, care însă n'ar avea ca urmare vre-o schimbare în politica României. Nu se știe nimic nici despre o vătămare a neutralității sale, care s'ar fi săvârșit petrecând câțiva marinari austro-ungari câteva ore pe o insulă românească. În zilele cele mai apropiate vor pleca din porturile românești spre Austria numeroase vapoare cu cereale.

Grecia și antanta.

Telegrama sosită din Atena, capitala Greciei, anunță, că după consiliul de miniștri grec, ambasadorii împătritei-înțelegeri au declarat ziaristilor, că situația s'a limpezit și că se desfășoară normal. Cererile împătritei-înțelegeri erau mult mai puțin amenințătoare, decât s'a crezut în general.

Prim ministrul grec d. Skudulis a declarat corespondentului ziarului francez, »Petit Parisien« că Grecia, cu toate apăsările, de ori-unde ar veni ele, va rămânea neutrală. Neutralitatea va avea un caracter binevoitor față de împătrita-înțelegeri și mai ales față de Franța.

Nota colectivă a împătritei-înțelegeri a fost trimisă guvernului grec.

Ea a fost obiectul unei consfătuiri, în timpul când regele Constantin al Greciei a oferit

un dejun ministrului francez d. Denys Cochin. *Regele l'a făcut pe ministrul Cochin să înțeleagă, că se va face notei o primire favorabilă.*

Nota împătritei-înțelegeri, care e redactată amical, cere Greciei confirmarea asigurărilor ce guvernul anterior le-a dat cu privire la situația trupelor anglo-franceze debarcate la Salonic.

Nota roagă un răspuns, cât mai curând.

La Atena se crede, că *guvernul grec va satisface cererile împătritei-înțelegeri.*

Se anunță din Atena că guvernul grec a dat deja răspunsul său, la nota colectivă a împătritei-înțelegeri. Se svonește, că guvernul grec mulțumește cererea împătritei-înțelegeri în privința că Grecia să nu desarmeze trupele aliate ce se vor retrage pe teritoriul statului grec și să asigure acestor trupe libertatea de acțiune.

Guvernul grec declară că consideră necesară o înțelegere în ce privește siguranța trupelor, apoi chestiunea facilității comunicațiunii pe căile ferate și comunicațiunea telegrafică.

A făcut o bună impresie la Atena și declarația împătritei-înțelegeri că va da înapoi Greciei teritoriile pe cari aceste puteri le dețin în mod provizoriu și că totodată vor da și o despăgubire pentru aceasta.

Se anunță din Atena: Ieri, la ora 5 d. a. a fost remis răspunsul guvernului grec la nota colectivă a împătritei-înțelegeri. Răspunsul este redactat în spirit amical. Guvernul grec declară că împlinește cererile împătritei-înțelegeri și dă acestor puteri toate asigurările ce au cerut Greciei.

Se svonește că pentru evitarea oricărui neînțelegeri sau hănuțeli guvernul grec nu va ezita să și retragă trupele ce sunt concentrate în Macedonia orientală și în Epir.

În prezent se urmează constături relativ la atitudinea pe care Grecia o va lua față de Germani și Bulgari, în cazul când trupele acestora vor trece pe teritoriul Greciei urmărind trupele împătritei-înțelegeri.

Lui »Serolo« i se anunță din Roma: Ministrul de externe d. Sonnino a avut ieri o lungă consfătuire cu ministrul Greciei, apoi cu ministrul Serbiei.

După amiază d. Sonnino a avut o lungă întrevvedere cu primul-ministru d. Salandra.

Ministrul francez d. Denys-Cochin crede necesară încheierea unui acord de neutralitate, care să asigure situația armatei aliaților. Până acum guvernul grec n'a făcut nici o declarație obligatorie în această chestie. Ziarul »Hestia« pretinde a ști, că actualmente se urmează tratative în această chestie cu ministrul Cochin, care s'a întors la Atena venind dela Salonic.

Un comunicat oficial al guvernului grec anunță, că guvernul englez a permis ieșirea vaselor grecești încărcate cu cereale și mărfuri, cari fuseseră reținute la Malta. Guvernul englez a permis și transmiterea telegramelor prin Malta.

Liga pentru întregirea României.

București 25 Nov.

Joi s'a pus aici bazele unei ligi: »Liga pentru întregirea României«, având de scop a se duce o luptă energică pentru înfăptuirea idealului Național Integral al României.

Cum însă împrejurările de azi — spune apelul ligi — stau împotriva voinței noastre a tuturor, trebuie să luăm ceea ce e cu putință în aceste momente și păstrând politica tradițională a României să ne alipim de Puterile Centrale, pentru a lua Basarabia.

Ducând o astfel de luptă — continuă mai departe manifestul — facem politica de posibilități a adevăraților patrioți cu îndor și dragoste de țară și neamul nostru, pentru a decide cât mai neîntârziat intrarea noastră în acțiune, pentru ca la terminarea acestui războiu să ne găsim cu o Românie mărită.

Manifestul »Ligei pentru întregirea României«, a fost semnat de sute de sămănături a celor prezenți, rămânând a se trimite imediat liste de aderări, în toate orașele din provincie.

Pintre cei cari au semnat înstituirea noiei ligi, notăm pe dñii Al. Marghiloman, C. C. Arion, D. S. Nenițescu, Simion Mehediniș, C. Meisner, Gr. Cantacuzino, Mișu Săulescu, D.

Dobrescu, M. Rachtivan, colonol Niculescu, Virgil Ario, N. Murgășianu, Marius Theodorian Carada, Andreiu C. Corteanu, dr. N. Bărdescu, avocat George I. Vasiliu, dr. D. D. Niculescu, C. Distorian, D. Barnoși-Vasilii, I. Bacalbașa, Nicolae Al. Ionescu, Const. Al. Ionescu, (Caion) Dinu C. Arion, Gr. P. Carp, C. Stoja (Iași), avocat Adriano, dr. M. Ștefanescu-Zănoagă, I. G. Stoian, N. I. Apostolescu, G. Rădulescu (Vlașca), N. Budiștescu, M. Kogălniceanu, Pa-coștea Const. Wachmann etc. (C).

România se pregătește.

Dunărea minată. — Pregătiri militare și măsuri în vederea unui atac rusesc.

Ziarele bucureștene anunță, că ministrul de război al României a dispus ca localurile pentru magazii situate în apropierea Dunării și designate pentru trebuințele armatei să fie golite.

Măsuri de precauțiune la fel a luat și filialele Băncii naționale. Se spune că aceste dispozițiuni s'au adus în vederea unui eventual atac al Rușilor pe Danăre.

După o telegramă din Predeal. Comandamentul portului Tulcea a fost încunoștințat, ca toate vasele cari circulă pe Dunăre prin regiunea vărsării Prutului, să fie însoțite și conduse de piloți ai marinei de război române, pe distanța dela gura Prutului până la Reni, și acele vase de postă cari fac cursa Brăilă-Sulina.

DEPEȘI.

Sfaturi militare în țările aliate. — În ajunul unor mari evenimente.

Rotterdam. — Pressa italiană comentează confătuire anglo-franceză dela Paris, punându-se în legătură cu sfaturile cari se țin în cartierul general rus, ca și cu sfaturile de miniștri cari au avut loc de curând la Roma. Asupra acestor din urmă, pressa italiană relevează că ele s'au ținut deodată cu dese audiențe acordate de regele Italiei la cartierul general atât diferiților miniștri cât și generalilor Calorna și Penro. Deasemenea și ducele Abruzzilor, comandantul șef al forțelor navale italiene, a fost zilele acestea la Roma pentru a se sfătui cu locotenentul general al regelui, cu președintele de consiliu și cu ministrul marinei.

Din toate acestea pressa italiană trage concluzia, că s'ar lua importante hotărâri și observă că în câmpul dușmanilor a și început să se arate o anumită șovăială (!); prevăzându-se evenimente destinate să schimbe de tot (!) condițiile în cari se desfășoară războiul balcanic.

Intr'adevăr, — se mângăie pressa italiană — în timp ce pe frontul ruso-german și mai ales în regiunea Riga și Dvinsk, energia (?) apăsare (?) a armatelor rusești silește (!) trupele germane la retragere (!?), în celelalte puncte ale frontului trupele austro-ungare se mărginesc la simplă defensivă (?). Pe de altă parte se semnalează înaintarea unor importante forțe germane spre frontiera ungară și în Serbia. În Franța, pe tot frontul dela Argonne la mare, se observă o crescândă activitate a trupelor franco-engleze.

Toate acestea dovedesc — spune pressa — că suntem în ajunul unor importante evenimente.

O nouă divizie engleză spre Salonic.

Salonic. — O nouă divizie engleză debarcată acolo s'a îndreptat spre frontul sârbesc.

Mari forțe militare la Brindisi și Catania.

Roma. — Se semnalează o adunare de mari forțe militare la Catania și Brindisi.

Situația Albaniei.

Roma. — »Coriena della Sera« examinează situația care s'ar putea crea Albaniei în

urma actiunii popoarelor balcanice. Ziarul observa ca, punctul de vedere al Italiei ramane aceeași și se îndreaptă pe „principiul naționalităților”. Popoare balcanice luptă pentru aspirațiile lor naționale și vor avea întotdeauna, atâta timp cât vor rămăna pe acest teren, »sprințul la simpatia Italiei, care s'a ridicat tocmai în numele acestui principiu și tot intru izbândirea acestui principiu a luat acum armele.»

Spriziniad dreptul la existență și liberă dezvoltare a Albaniei, Italia înțelege să-și apere în același timp și »proprile sale drepturi» în Adriatică.

Roma. — Din Valona se semnalează o mare activitate în construirea căilor de comunicație din oraș în interiorul țării. Bălțile din împrejurimi au fost astupate.

Roma. — Din Durazzo se anunță formarea de bande albaneze din partea căpeteniilor impuse sub E-sad-pașa.

Submarine italiene în Cirenaica.

București. — Se anunță din Roma: sosirea la Tobruck (Cirenaica) a 4 submarine italiene. La Benghazi au fost debarcate două regimente de infanterie.

Important consiliu militar rus.

Petrograd. — D. Sassanow s'a dus la cartierul general pentru a lua parte la un important sfat militar ce a avut loc sub președinția țarului de față fiind principalii șefi ai armatei.

Expediția balcanică a Italienilor.

Bern. — »Daily News» anunță din Roma, că planul expediției italiene în Balcan a fost lucrat până în cele mai mici amănunte. Generalul Ameglio, care a condus expediția tripolitană, a sosit acum două săptămâni la Roma și lucrează de atunci neîntrerupt împreună cu statul major italian la planul expediției balcanice.

Kitchener în Roma.

Roma. — Kitchener a sosit la Roma și l-a vizitat pe Sonnino. Peste câteva zile minis-

neral italian unde se va sfătui cu regele italian și Cadora.

Ziarului italian »Corriere della Sera» i se anunță din Atena:

Nota împătritel înțelegeri se începe cu cuvinte de bunăvoință și simpatie și pretinde: 1. ca trupele sârbești, engleze și franceze în caz dacă ar trece pe teritorii grecești să nu fie desarmate sau stingherite, ci să li se permită mișcare liberă;

2. ca acțiunea trupelor aliate să fie ușorată permițându-le folosirea tuturor căilor ferate și șoselelor precum și a altor stabilimente necesare.

3. ca aliații să poată ocupa pe un timp și alte puncte a'c Greciei.

4. la înșiratele pretențiuni să se dea răspuns oficial și obligator în scris.

Înainte de a se fi dat răspuns la această notă, legătuinea engleză a dat comunicat, că transporturilor mai mari reținute în Malta li se va da drum liber spre Grecia și că porunciile de blocadă vor fi amânate, iar legătuinea italiană a comunicat ziarelor grecești articolul unui ziar din Roma, care spune că Italienii nutresc simpatii față de Grecia și după războiul Grecii și Italianii vor fi mai strâns legați prin comunitatea culturală și de interes.

»Secolo» șerie că Grecia a implinit pretențiunea privitoare la asigurarea aliaților și și a spus nădejdea că va putea ajunge la o unire de vederi liberă de neînțelegeri, cu împătrita înțelegeri. dacă aliații își vor preciza mai concret dorințele.

Distingerea regimentului Sibilan la Mitrovița.

Correspondentul lui »Die Zeit» șerie de pe frontul rus: se:

Enorma pradă de război în material, care a căzut la Mitrovița în mâinile trupelor austro-ungare, poate n'ar fi fost așa de bogată, dacă un batalion al regimentului de infanterie Nr. 31 (recrutat din Români ardeleni — cunoscut prin strălucirile sale fapte de război — ca de pildă lupta pentru Ivangorod — nu

s'ar fi distins iarăși prin o deosebită învinsă. Sibiienii, fără a primi ordin special, au înaintat cu cea mai mare înfrățeală și au tăiat calea coloanelor sârbești în retragere așa că s'a putut asigura marea pradă de război.

Italia dorește să opereze în Libanon.

Lugano. — Lui »Secolo» i se anunță din Roma: Aci se poate observa un curent, care dorește ca teatrul de operațiuni să fie mutat din Balcan în Asia. Dorița acestui curent o motivează acțiunea Pașei Djemal în Libanon. Acesti frunțai june turci, care căzuse la timpul său în diegrație și a fost mutat în îndepărtatul vilaiet Libanon, pare a-i fi armat pe Druzi și operează acum pe răspunderea sa proprie împotriva stăpânirii turcești.

Probabil că afară de Druzi Djemal va fi câștigat de partea sa și elementele creștine din regiunea Libanonului. Chiar din cauza aceasta se crede în Italia, că aceasta parte a imperiului turcesc e foarte periclitată. Dacă în acest caz vor putea opera pe un teritoriu, unde Germania nu poate trimite trupe.

Intreprinderea Englezilor în Asia.

Bern. — »Coriera della Sera» anunță din Alexandria că Englezii pregătesc o campanie în Asia, pentru ca să prevină înaintarea turco-germană. Înainte de toate ei vor începe să nimicească toate lucrările executate de armata expediționară turcă împotriva canalului Suez.

Știrile Săptămânii.

Sibou, 25 Noembrie n.

Care va fi sfârșitul războiului? Sub titlul de mai sus, un colaborator al ziarului »Nieuwe Courant» reproduce în numărul său dela 3 Noembrie o convorbire, pe care a avut-o cu un diplomat însemnat belgian. Acesta a numit Belgia, propria sa țară »o jertfă nevinovată» trul de război englez va pleca la cartierul ge-

Mapa războiului balcanic.

Mapa aceasta înfățișează locul pe unde se dau azi luptele între Sârbi, Bulgari, Germani, Austro-Ungari, Englezi și Francezi, Sârbi au fost aproape scoși cu desăvârșire din

țara lor și sunt urmăriți neîntrerupt de oștirile noastre biruitoare către hotarele Albaniei și Montenegroului, unde în așteaptă regele Nichita.

a setei de putere a națiunilor mari și anume a tuturor națiunilor mari ce participă la războiul actual. Lozincă Angliei, e că luptă pentru sărmana și strivita Belgie» a fost pentru ea un mijloc de a face să avanseze recrutarea. Fapt este că, Anglia și Franța s'au menținut pe frontul de vest, dela Septembrie 1914 încoace mai mult în defensivă. Când Germanii își vor fi ajuns ținta în Rusia și vor ataca din nou pe frontul de vest, este întrebarea, dacă puterile înțelegerii vor putea rezista la această nouă ofensivă.

Un asasinat îngrozitor. Din Eperjes se comunică: Un îngrozitor asasinat s'a întâmplat în comuna Százavölgy din comitatul Sáros. Soldatul Sedlák Iános a venit de pe câmpul de război pe un scurt concediu. Părinții lui de vârstă înaintată, s'au bucurat de reîntoarcerea lui neașteptată și n'au băgat de seamă purtarea ciudată a feciorului lor, care repeta mereu ce mamă-sa are trei duhuri rele pe cari el trebuie să le alunge. Aztăzi și-a îndeplinit îngrozitorul plan. A aruncat la pământ pe mamă-sa neputincioasă și a omorât-o cu lovituri de topor, iar pe tatăl său bolnav l-a străpuns de mai multe ori cu cuțitul. Numai cu mare greutate a putut fi înfrânt de vecini și predat poliției care l'a transportat la Eperjes la comanda militară. Fapta a comis-o într'un moment de nebunie.

Sfârșitul lui Pribicevici. Soldații sârbi, ajunși în captivitate bulgară, au servit — unii dintr'înșii — în regimentul subcolonelului Milan Pribicevici, unul din autorii morali ei asasinatului dela Sarajevo. Un subofițer d'aceștia spune următoarele: Comandantul regimentului nostru era Pribicevici. Lângă Iastreț am avut o ciocnire cu Germanii, și a trebuit să ne retragem la Mramor și să mergem spre Morava, ca să zădărim trecerea bulgarilor. Regimentul era cu totul stors de puteri. Subofițerii ziceau soldaților: „Sântem pierduți: Pribicevici este unul din pricinitorii de căpetenie ai nenorocirii sârbești. Pribicevici, care a venit din Austria, este trădător și ne duce cu voia la moarte sigură“. Cătră seară s'au dus peste treizeci de soldați la casa, unde sta Pribicevici. Subcolonelul s'a ivit la fereastră; atunci revoltanții au dat o salvă, după care și-au aruncat armele și s'au împrăștiat. Este interesant, că s'au prezentat câteva sute de soldați, afirmând fiecare, în nădejdea laudii, că el a omorât pe Pribicevici.

Recipierea religiei mohamedane. Atât Anglia, cât și Franța, mai târziu și Germania au recunoscut libertatea religiei mohamedane și au introdus-o în articole de lege. În Ungaria până acum, religia aceasta nuse număra între cele recepte. Guvernul ungar, — luând în considerare și vitejia cu care se luptă bosniecii noștri mohamedani precum și turecii aliați cu noi, — a hotărât să înainteze parlamentului, în sesiunea ce se deschide mâine Marți, un proiect de lege despre organizarea situației de drept a Islamului în Ungaria. Organizarea proiectată recunoaște libertatea mohamedanismului, după normele existente în Austria, în Bosnia și în Herțegovina.

Înșălătoria unui fals detectiv. Ziare clujene descriu următorul caz de înșălătorie: În comuna Feiurd, din apropierea Clujului, s'a pre-

zentat în 11 Noembrie la casa locuitorului Ioan Pop un tânăr îmbrăcat domnește, în vârstă ce de 20 de ani, și a spus celor din casă, că este detectivul Szücs Iános dela poliția Clujului. Ioan Pop este dus la război, acasa la dânsul se afla numai soția și o noră, Irina Uț. Detectivul, într'un ton aspru, i declară: „Sântefi denunțate la poliție, că ați falsificat bani, și că aveți ascunși la dvoastru o mulțime de bani falși!“ Femeile speriate au răspuns, că nu este adevărat. Dar detectivul tot mai energic a pretins să i se arate toate paralele ce au la dânsule. Femeea, ca să-și dovedească nevinovăția, a scos din ladă și a prezentat domnului, care striga strajnic, următoarele bancnote: 2 bucăți de căta 100 coroanei 21 à 20 cor., 17 à 10 cor., 8 à 2 cor. cu totul opt sute șase cor. A privit detectivul la bani, i-a examinat cu de-amănuntul și a zis: „Nu vă spuneam? Toate hârtiile acestea sunt falsificate! Am să vă învăț eu, cum să fabrică banii! Și să mai și mințiți! Nu vi-i rușine?“ — După aceea, în toată liniștea a pus bănișorii la buzunar, s'a așezat pe un scaun și a scris un „proces verbal“, poruncind femeilor să-l subscrie. Plângând femeile l-au scris, dar se jurau că n'au știut nimic de banii falsificați. Detectivul, tot obraznic li-a zis: „Aveți noroc, că bărbatul dvoastră este soldat; căci altfel v'aș duce la Cluj și pe dvoastră și v'aș aresta!“ Pe urmă a plecat. Întristatele femei abea după un ceas au venit la ideea, că »detectivul« n'a fost alt ceva, decât un viclean înșălător. Au făcut îndată arătarea jandarmeriei. Poliția clujană, unde nu este nici un Szücs Iános, a aflat de urma acestui păcătos, despre care se crede că nu întâia oară se folosește de asemenea manopere.

Aviz pentru intrarea sub drapel. În urma chemării generale făcute în baza articolului de lege XX, din anul 1886 și respective ai articolului de lege II, din 1915, a celor obligați la gloate: indivizii obligați la gloate născuți în anii 1892, 1893, 1894 și 1878 până 1890 mai departe toți indivizii (muncitorii, birjarii, boltași și șel.) născuți în anii 1873—1897. emșiși (intrebunțați) în baza legilor despre gloate ori despre prestațiunile de război, de unde însă într'un timp au fost concediați, dacă la revistele de înfățișare de glotași supletorie au fost aflați abili pentru serviciul de arme, și nefiind de după nume scutiți sunt datori a intra la serviciul activ de gloate în ziua de 6 Decembrie anul 1915 la sediul Comandei de completament a honvezimei r. u. și respective la sediul Comandei districtuale împ. și reg. de completament indicat pe foaia de legitimare pentru glotași. Aceasta dispozițiune în urma chemării gloatei împ. reg. austriace se estinde și la toți accia supuși austriaci, precum și la indivizii aparținători provincelor Bosnia și Herțegovina, născuți în anii indicați mai sus, cari cu prilegul revistele de înfățișare supletorie de glotași ținută în anul curent pe teritoriul țărilor sfintei Coroane ungare, au fost aflați abili pentru serviciul de arme la gloate. Toți acei indivizi cari până în ziua indicată mai sus prin intrare de bună voie au fost înrolați în armata comună împ. și reg. ori la honvezime (fie și ca voluntari de un an), fără conșiderare la care an de naștere aparțin, sunt asemenea datori a intra în servi-

ciul activ degloate în ziua de 5 Decembrie anul 1915. Cei cari se prezintă la serviciu trebuiesă aducă cu sine încălțăminte tari, scule de mâncat, scule de curățit, albituri de lână și ciorapi (obiele) de lână. După hrana consumată în ziua intrării sub drapel i-se cuvina fieștă-căruia despăgubirea de 1 coroană. Prețul încălțămintelor și al albiturilor de lână, dacă se vor dovedi de folosivere în serviciul militar, se va reîntoarce proprietarilor după valoarea acestorași. Cu privilegiul intrării sub drapel proprietarul foaiei de legitimare pentru glotași călătorește grătit pe calea ferată în clasa a treia (pe vapor în clasa a doua); aceea foaie de legitimare pentru glotași însă în distribuția biletelor va fi a se viza încă de vreme înainte de plecarea trenului sau a vaporului. Acel individ obligat la gloate chemat la arme carele nu se prezintă la terminul și locul fixat, va fi adus cu forța brachială și conform §-lui 4 al articolului de lege XXI, din 1899 despre pedepsirea mescurtării manifestate față de porunca de obșcurare militară va fi pedepsit cu închisoarea extendibilă până la doi ani. Indivizi obligați la gloate cari doresc a intra de bună voie în honvezimea r. u. ori în armata comună împ. și reg. înșiși pot alege între limitele legii corpul de armată, însă după intrarea în serviciul activ numai la acel cerc la care au fost împărțiți ca obligați la gloate. Acei indivizi obligați la gloate, cari de după foaia de legitimare de glotași ar fi datori se între sub drapel în Ujvidek, se fac atenți, că cei împărțiți în armata comună trebuie să se prezenteze nu în Ujvidek, ci în Pécs, la Comanda districtuală împ. și reg. de completament transferată acoloși; iară cei împărțiți la honvezime r. ung. trebuie să se prezinte în loc de Ujvidek în Szabadka la batalionul supletor dela regimentul al 6-lea de honvezi. — Făcut luna Noembrie 1915.

Patru magnați noi. Majestatea Sa Regele nostru, a numit membri în casa magnaților pe Gajári Ödön directorul ziarului »Az Ujság« din Budapesta, pe Horváth Elemér, director de bancă, pe Sily Kálmán, bibliotecarul Academiei maghiare de științe, și pe Weisz Manfréd, mare industriaș. Se vede, că înaltul guvern încă n'a găsit nici un român vrednic de a face parte, ca membru numit pe viață în casa magnaților și de a înlocui pe răposatul Dr. Iosif Gall.

Abonați „Foaia Poporului“. În aceste zile, când atâtea frământări se petrec în lume, ar fi cu cale, ca fiecare Român să cetească o foaie. De aceea îndemnăm pe oamenii noștri, să între cât mai mulți în șirul abonaților noștri. Foaia se poate lua cu începutul la orice lună și costă pe o jumătate de an 2 coroane 20 bani, iar pe un an 4 cor. 40 bani.

Lățiți »Foaia Poporului« peste tot locul

Numeri de probă se trimit la dorință, oricui gratis. E destul a ni-se cere pe o carte postală,

Redactor responsabil: **Dr. Ioan Broșu.**
Pentru editură responsabil: **Ioan Hereș.**
Tiparul: **Tipografia Poporului,**

Nr. 13711/1915

2262

Publicațiune.

În urma ordinațiunei Dlui vice-comite al comitatului Szeben Nr. 10637/915 și după ordinațiunea ministrului de honvezi din 11 Noembrie 1915 Nr. 242790 se publică următoarele:

Acela, care e îndatorat în înțelesul legii la slujbe pentru război ori cu persoana ori cu lucrurile sale, are să se supună punctuos măsurilor luate de autorități, în chipul și timpul stabilit de ele și nu-i iertat a se feri de aceasta prin fugă, ascunzându-se ori prin pricină mincinoasă sau altfel, nici măcar să încerce a-o face aceasta nu este iertat. Asemenea nu-i iertat, ca lucrurile, cari pot fi recuzate în înțelesul legii, să le ascundă cineva, ca să nu le dea, ori să le pitulească, să-le facă de neîntruînțat ori să-le ducă altundeva din locul, unde să păstrează de regulă, după ce a primit poruncă să le predea. Acela, care e îndatorat la

slujbe de război, trebuie să ia la cunoștință, fără de nici-o împotrivire luarea în posesie ori pentru întreținere a lucrului menit pentru slujbe de război, din partea autorității ori nemijlocit din partea miliției.

Cine calcă dispozițiunile acestei ordinațiuni, săvârșește o transgresiune și dacă fapta sa nu se pedepsește în deosebi, mai aspru, va fi supus în înțelesul articolului 50 a legii din 1914 § 17, cu doua luni temniță și bani până la 6000 cor.

Cu aceeași pedeapsă va fi pedepsit și acela, care îndeamnă sau încearcă să îndemne pe cineva la călcarea acestei porunci.

Nagyseben, 23 Noembrie 1915.

Magistratul.

Să caută 8—10 calfe.

Să caută 8—10 calfe de pantofar pentru lucru de comandă și târg. De păreche 3—4.50 coroane. — Adresa: **Petru Câmpean**, pantofar, **Szelistye.**

Nr. 1092/915 prim. 2232,915 not.

Publicațiune.

În comuna Hortobágyfalva comitatul Szeben postul de moașe comunală fiind vacant să publică concurs. Salariu anual 140 cor. și 20 cor. relut de quartir precum și taxele de vizită statorite în statut. Alegerea să eșteptuește în **12 Dec. 1915 la 2 ore p. m.** Condițiunile de mai aproape să pot observa în orele oficiosaș în cancelaria comunală.

Hortobágyfalva în 30 Nov. 1915.

Primăria comunală.

Ca practicant

se primește un tânăr din familie bună, absolvent de 3 sau 4 clase medii la Firma

Ioan Comșa & Fiu Seliște precum și un Comis (specialist în manufactură se preferă).

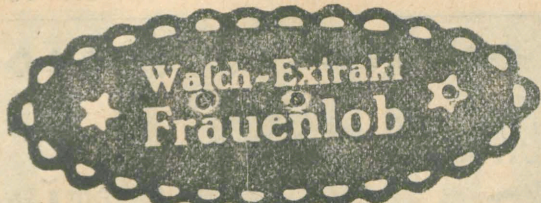
Căsătorie.

Un văduv în etate de 51 ani, sănătos, cu avere de peste 20 mii Cor. caută pe calea aceasta, cunoștința unei văduve, fără copii de etate potrivită, cu scopul de a o lua în căsătorie. Femeia să fie o eco-noamă bună, să se priceapă la lucru câmpului și la economia de casă. Să aibă o purtare morală bună, și să dispună de un număr până la 8000 cor. pentru ami putea cumpăra jumătate din avere.

Cele ce doresc o căsătorie fericită, să se adreseze la redacția »Foaia Poporului« de unde mi se vor trimite mie. 2251

Pește sărat

5000 de kgr. pește sărat marfă bună, se află de vânzare în Orăștia-Szászváros, pe ziua târgului slobod din 6 Dec. în piața orașului. **Nicolae Șerb Poiana Sibiului.** 2264

**Walch-Extrakt
Frauenlob**

Se poate găsi pretutindeni.

Rufele Schicht — rufe de războiu

se spală mai ieftin, mai cu cruțare și mai bine.

Inmoaie rufele cu extract pentru spălare „Frauenlob“, câteva ore sau peste noapte, spală apoi, ca de obicei cu puțin săpun, mai bine cu săpun „Schicht“ marea Hirsch. Vei avea rufele cele mai curate și Vei cruța lucru, timp, bani și săpun.

Ominolul este mijlocul cel mai bun pentru curățirea mânilor și frezarea podinei din bucătărie și odăi.

Caut de ucenic

un băiat din familie bună care poartă și limba maghiară și are baremi 2 clase gimnaziale ori reale. Traian Baicu, comerciant în Zalatna.

Nr. 1252/951

2255

Publicațiune de licitare.

Comuna Oităsósebes (Sebeșul de jos) comitatul Szeben, vinde pe calea licitațiunii publice verbală împănătată cu oferte închise, de pe un teritoriu de circa 60 jug. catastrale, în „Ru Jonel“ 9360 m² și 1350 m² lemne de fag la trupină în pădure.

Licitațiunea se va ținea în 8 Decembrie 1915 st. n. la 3 ore d. a. în cancelaria comunală.

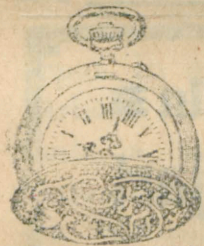
Prețul strigării: 14465 Cor. 20 f. Vadiu: 1447 Cor. 50 f.

Oferte ulterioare nu se iau în considerare. La ofertele închise e a se include vadiul seriei.

Condițiunile de licitare precum și a contractului de încheiat se pot vedea la primăria comunală precum și la curatoratul silvanal reg. ung. al cercului Olmentii în Nagyszeben.

Oităsósebes la 21 Noemvrie 1915.
Primăria comunală.

100.000 oroloage!

Din cauza războiului sunt silit a pune în vânzare 100.000 de oroloage din argint limitat cu masinărie Anker-Remont, excelentă așezată în Rubine, pe lângă prețuri de: 1 buc. K. 5.— 2 buc. K. 9.80 6 buc. K. 23.50 12 buc. K. 56.— Așadar nimeni să nu întrelasă această ocaziune de a-și comanda acest orologiu excelent și într'adevăr de jumătate cinstit. Comandă numai decât, pentru că în scurt timp vor fi toate vândute, 3 ani garanție în serie. Trimite pe lângă rambursă iar pe câmpul de luptă să primești numai pe lângă trimiterea banilor înainte, prin

Simon Lustig

Wrenfabrikslager, Neu Sandez 35.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicitatii cele mai bune stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sunt chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe indigene din care se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune acordă noutățile de stoffe pentru pantaloni și „Raglan“, cari se văd totdeauna în depozit bogat.

Amplasare reverențierilor conștientă în atelierul meu, îni permit a strage deosebita atențiune a lui domni preoți și teologi absolventi. — În cazuri de urgență confecționez usând cele mai bune în timp de 24 ore. — Uniforme pentru profesori, cum și tot felul de articli de saloană, după prescripțiunile cele mai noi.

Aviz.

În Szibiel, comună cu peste 1000 locuitori, pretura Sălștei, comitatul Szeben (Sibiu) se dă în arândă în condițiuni favorabile, pe unul sau pe 3 ani, o moară cu 2 petri în stare bună și situată în mijlocul satului.

Doritorii să vină la subscrisur spre a ne înțelege.

Dumitru Bârs.

Moară de arândat.

„Însoțirea de credit din Pálos, comitatul Târnavei-mări arândează pe calea licitațiunii publice ce se va ținea în 5 Decembrie st. n. 1915 moara sa cu două petri mânate de un motor de olei brut. Arândarea durează 3 ani“.

Loteria de clase

a 35-a reg. ung. priv.

110.000 Lozuri

55.000 câștiguri

Tot al doilea loz câștigă!

1,000.000
600.000
400.000
200.000
100.000
90.000
80.000

etc. etc. etc.

La clasa I.

Tragerea va fi 21 și 22 Decembrie a. c.

pentru care recomand și trimit lozuri originale, pe lângă prețurile oficiale de

Cor.	150	3—	6—	12—
pentru	1/8	1/4	1/2	1/1

Julius Friede & Comp.

Colectură principală,

Strada Cisnădiei 1 SIBIU Strada Cisnădiei 1

Comandele se fac mai simplu prin mandt postal, scriinduse pe coupon partea de loz dorită. La Cerere se trimit lozuri și pe lângă rambursă. Cereți gratis și franco planul oficios al loteriei și Cheque-uri pentru trimiterea gratis a banilor.

Informații se dau cu plăcere.

RENUMITELE

GHETE TURUL

CONDUC ■■■■
PRETUTINDENI

„TURUL“

Fabrică de ghete societate pe acții în TIMIȘOARA.

Cea mai mare fabrică de ghete în monarhie.

130 sucursale proprii.

Anual se fabrică:
900.000 părechi.

1200 muncitori și
împiegați.

Magazin sucursală: în SIBIU, — Strada Cisnădiei Nr. 31

Cumpărăm

tot felul de cereale: grâu, orz, ovăș fasole (mazere albă) în orice cantitate! Birou și magazin agricol, C. Băla Szászsebes.

Pește sărat.

Aleman Dragoș din Reșinar are pește sărat de vânzare 5000 de kg. Marfă bună. Depositul se află la Ioan Staffend Sibiu Rosenanger Nr. 23 (Lângă marea orașului.) 2257

Anunț de căsătorie!

Sunt văduvă română gr.-catol. în etata de 47 ani, ocupațiunea de comerciantă fără copii, îmi port ocupațiunea de comerciu cu hobi și fac economie. Pe calea aceasta voesc a mi căuta un soț o persoană cinstită și potrivită de etatea mea, fără copii, cu averea potrivită cu mine. Amatori ce vor afla de potrivit acest anunț de căsătorie îmi pot cere adresa dela administrația gazetei „Foaia Poporului din Sibiu.” 2250

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșosorheiu
Agenturi: Orșova, Sănmăria, Sănmiclausul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,850.000
Portofel de cambii	„ 17,700.000
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400
Depuneri spre fructificare	„ 23,500.000
Debituri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000

Primește depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2%** după termenul de abdicere, plătiind însuși darea de interes

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

Cremă de dinți

KALODONT

70 filleri

Sprrijiniți industria română!

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșie”. Sibiu, Strada Ounei (Burgergasse) Nr. 7, Sibiu.

Atrag atenția onoratului public din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii, dame și bărbați.

Prețul după cursul zilei.

1500 părechi de bocconci cu prețul dela 20 cor până la 28 cor. lucrați din materialul cel mai bun pentru domni, muncitori și militari.

Serviciu prompt.

Tot același depozit se află în strada Cismădiei Nr. 49 sub firma **L. Ban.**

Nu perdeți ocazia și vă convingeți!

„FOAIA POPORULUI“

pe CÂMPUL DE LUPTĂ

se poate trimite ori-unde și cu începere de ori-când, ceea ce aducem la cunoștință cetitorilor noștri, spre orientare, în urma mai multor întrebări ce primim mereu.

Prețul abonamentului este: **2 cor.** pe timp de **5 luni** de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă statorim prețul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că suma de 2 cor. (în bani de hârtie, bancnote de câte 2 cor.) se trimite mai ușor. Schimbarea adrese: altundeva tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr'un oraș ori sat din lăuntrul Monarhiei austro-ungare, se face gratuit; e destul a scrie noua adresă pe o carte postată, unde să se spună însă și adresa de mai înainte.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celei de acasă, cari doresc să trimită Foaia la vr'un neam sau cunoscut de pe câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

ATELIERUL FOTOGRAFIC

din Piața mare Nr. 19

este complet renovat și înzestrat cu cele mai moderne aparate și mijloace tehnice.

Proprietarul cel nou, își va da silința să satisfacă pe deplin dorințele publicului.

Ca specialitate lucrez după fotografiile vechi și stricate, ca de pildă a celor căzuți în războiu, tablouri mărite și pictate, cari vor fi cu totul asemănătoare.

Observare: Văduvele și orfanii celor căzuți în războiu vor avea scăzământ la plată.

Rugând să-mi sprijiniți noua mea întreprindere, semnez cu stimă:

RUDOLF KUNTE, fotograf

Sibiu, Piața mare Nr. 19,

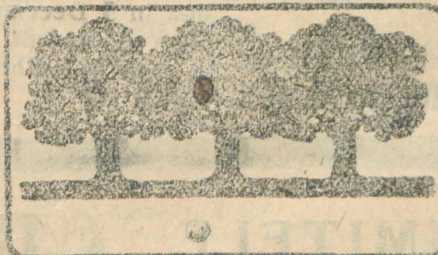
vis-à-vis de prăvălia lui Fuchs.

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți carți cunoscători la orșe cât și la sate

Că berea în BC noastră e foarte cărată se poate vedea și de acolo că cumpărătorii se înmulțesc mereu

MOBILE

lucrate solid și conștiențios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELUL pentru fineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

Telefon Nr. 47 cu legătură în comitatul Intreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice